

natuurtoets

Quickscan soortbescherming De Borkeld, Holten

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Gemeente Rijssen-Holten

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan soortbescherming De Borkeld, Holten

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode

Datum

Status

17-531

1 november 2017

Definitief

Auteur(s)

Ir. R. (Rutger) Olthof

Tweede lezer

Frank Samsen

Opdrachtgever

Gemeente Rijssen-Holten

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Olthof, R. (2017). Quickscan soortbescherming De Borkeld, Holten. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 17-531. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doelstelling	2
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	2
1.3 Leeswijzer	3
2. Toetsingskader en onderzoeksmethode	4
2.1 Wettelijk kader	4
2.1 Onderzoeksmethode	4
3. Soortenbescherming	6
3.1 Flora	6
3.2 Zoogdieren	6
3.3 Broedvogels	10
3.4 Amfibieën	11
3.5 Overige soortgroepen	11
4. Geraadpleegde bronnen	12

Bijlagen

Bijlage 1 – Overzicht locaties brandgangen en aangetroffen nestbomen Eekhoorn

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

In opdracht van gemeente Rijssen-Holten heeft Ecogroen een (actualiserende) quickscan soortbescherming uitgevoerd om het realiseren van enkele brandgangen op recreatieterrein 'De Borkeld' mogelijk te maken. Een bestemmingswijzing is nodig. Het realiseren van de brandgangen vindt plaats door het vellen van de bomen en verwijderen van de stobben.

De Wet natuurbescherming verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. Het plangebied (inclusief de directe omgeving) is onderzocht. Op basis van de resultaten van het veldbezoek is beoordeeld of effecten op beschermde soorten zijn te verwachten. In voorliggend rapportage zijn werkwijze bij en resultaat van de toetsing aan de Wet natuurbescherming beschreven.

Resultaat toetsing

- In het plangebied zijn geen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen of te verwachten. Schade aan onmisbaar foerageergebied en vliegroute is evenmin te verwachten.
- Binnen het plangebied zijn 17 nestbomen van Eekhoorn aangetroffen. Door de kapwerkzaamheden gaan mogelijke nestplaatsen van Eekhoorn verloren.
- Vaste verblijfplaatsen van overig beschermde grondgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.
- In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van broedvogels aangetroffen. Deze worden evenmin verwacht. Wel zijn enkele algemeen voorkomende broedvogels van bos en struweel aangetroffen of te verwachten zoals Merel, Koolmees, Houtduif en Bosuil.
- In het plangebied zijn geen wettelijk beschermde flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden aangetroffen of te verwachten.

Advies

- Het onderdeel Soortbescherming van de Wet natuurbescherming staat de wijziging van de bestemming niet in de weg. Ontheffing van verbodsbepalingen is niet nodig, indien onderstaande adviezen worden opgevolgd.
- Voor het verwijderen van een nestboom van Eekhoorn geldt vrijstelling van ontheffingplicht mits gewerkt wordt volgens een door het rijk goedgekeurde gedragscode. We adviseren de voorzorgsmaatregelen uit te werken en vast te leggen in een ecologisch werkprotocol dat tijdens uitvoering van kapwerkzaamheden wordt gevolgd.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten voor half maart en na eind juli¹. Ook kan er voor worden gekozen om het plangebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen.

¹ Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Uit een brandveiligheidsonderzoek is gebleken dat de bereikbaarheid van afzonderlijke percelen in recreatiegebied De Borkeld (gelegen tussen de Markeloseweg en de Postweg) in de gemeente Rijssen-Holten niet voldoende is bij eventuele calamiteiten. De aanwezige toegangswegen zijn vaak te smal waardoor hulpdiensten (met name de brandweer) te zeer belemmerd worden bij het uitoefenen van de taken. Ook is ontvluchten van het gebied bij calamiteiten lastig door de smalle en soms doodlopende wegen. De Gemeente Rijssen-Holten wil enkele brandgangen aanleggen om daarmee de toegankelijkheid van het gebied voor alle hulpdiensten te verbeteren. Daartoe moeten bomen (inclusief stobben) worden verwijderd. De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het geldende bestemmingsplan. Daarom is een herziening van het huidige bestemmingsplan noodzakelijk waarbij de bestemming 'recreatie-verblijfsrecreatie' wordt gewijzigd naar de bestemming 'verkeer-brandgangen en verkeer-toegangspaden'.

De Wet natuurbescherming verplicht vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. Het plangebied (inclusief de directe omgeving) is onderzocht. De natuurtoets is bedoeld om inzicht te krijgen in aanwezige natuurwaarden en de mogelijke effecten daar op als gevolg van de beoogde bestemmingswijziging. Tijdens het onderzoek zijn te verwachten effecten van het plan getoetst aan de wettelijke bescherming van soorten. Het uitgevoerde onderzoek en de resultaten er van zijn in voorliggende rapportage beschreven.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied bestaat uit diverse locaties op recreatieterrein 'De Borkeld' waar brandgangen gerealiseerd worden.

Figuur 1.1: Ligging van het recreatieterrein De Borkeld (rood omlijnd). Bron luchtfoto: BingMaps.nl.

De Borkeld is gelegen in het buitengebied van Holten tussen de Markeloseweg (N350) en de A1 aan de west- en zuidzijde, de Postweg aan de noorzijde en de Winkelbergweg aan de oostzijde (zie figuur 1.1 vorige pagina). Het recreatieterrein De Borkeld is een bosgebied waarin circa 500 recreatiewoningen van particuliere eigenaren liggen die zijn ontsloten door diverse bos- en beheerpaden en toegangswegen.

Verspreid in het gebied wil de Gemeente Rijssen-Holten enkele brandgangen aanleggen (zie bijlage 1 voor de exacte locaties). In totaal gaat het om 13 brandgangen gelabeld als A t/m E, G t/m J, L en O, P en R, vaak gesitueerd op de erfgrans van particulier terrein. Bij brandgangen D, E en L is gekeken naar bij deze brandgangen naar voren gekomen eventuele alternatieven. De brandgangen krijgen over het algemeen een breedte van circa 3,5 meter, 1,75 meter aan weerszijden van de erfgrenzen. Locaties waar de brandgangen gerealiseerd worden, bevinden zich op particulier terrein en bestaan uit opritten, tuinen, bomen, beplantingsstruwelen en bebouwing in de vorm van enkele schuurtjes. Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Voor de aanleg van brandgangen worden aanwezige bomen gekapt en stobben verwijderd, beplanting en schuurtjes verwijderd en wordt lokaal halfverharding aangebracht.

1.3 Leeswijzer

Voorliggende beoordeling is gebaseerd op een locatiebezoek op 13 oktober 2017, bekende verspreidingsgegevens (zie hoofdstuk 4 Geraadpleegde bronnen) en ecologische principes. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van de verwachte, mogelijke effecten op beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 3). Per onderdeel wordt aangegeven of het nemen van vervolgstappen noodzakelijk is.

2. Toetsingskader en onderzoeksmethode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de soortbescherming. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in drie categorieën:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

2.1 Onderzoeksmethode

In verband met de voorgenomen plannen is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige of te verwachten beschermde soorten binnen de invloedssfeer ervan. Gestart is met literatuuronderzoek om uit te zoeken of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het plangebied (zie voor een volledig overzicht de geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 4).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek, waaronder de NDFF², vormt de basis voor het veldbezoek. Tevens is gebruik gemaakt van bevindingen uit eerder uitgevoerd onderzoek zoals Lindenholtz (2013).

Het plangebied en de directe omgeving zijn op 13 oktober 2017 (18°C, zonnig, droog, windkracht 3 Bft) onderzocht door twee ecologen van Ecogroen. Naast de voorgenomen brandgangen zijn ook mogelijke alternatieve locaties beoordeeld. Zo zijn er alternatieve brandgangen voor D, E en L. Locatie A en B zijn op 13 oktober niet bezocht doordat geen toestemming werd verleend door de eigenaar van het perceel.

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar aanwijzingen voor aanwezigheid van (vaste rust- en verblijfplaatsen van) wettelijk beschermde soorten. Zo is tijdens het veldonderzoek in kaart gebracht of (mogelijke) nesten van jaarrond beschermde broedvogels en nesten van Eekhoorn aanwezig zijn in bomen en struiken binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Daarnaast zijn bomen gecontroleerd op hun geschiktheid als vaste verblijfplaats voor vleermuizen door de aanwezigheid van geschikte holtes of spleten. Een biotoopbeoordeling is uitgevoerd voor Boommarter en Steenmarter in aanwezige landschapselementen als bos, groenstroken en (oude) schuren. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van sporen als uitwerpselen en pootafdrukken.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald welke effecten kunnen optreden. Indien sprake is van negatieve effecten op beschermde soorten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

² Op de gegevens van de NDFF rusten auteursrechten.

3. Soortenbescherming

3.1 Flora

De locaties van de beoogde brandgangen liggen in De Borkeld, een bosrijk recreatieterrein met boomsoorten van gemengde bossen als Berk *spec.*, Grove den, Douglasspar, Fijnspar, Amerikaanse eik, Zomereik en Tamme kastanje. De brandganglocaties zijn gesitueerd op de erfgronden van percelen die een natuurlijke begrenzing kennen. Deze erfgronden zijn de laatste jaren ongemoeid gebleven waardoor vooral bomen van relatief oude leeftijd worden aangetroffen. De locaties kennen een ondergroei met soorten als Klimop, Lelietje van dalen, Gele bonte dovenetel, (aangeplante) Laurierkers en Salomonszegen, waarbij deze laatste soort kenmerkend is voor oude onverstoorte loofbossen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) zijn deze soorten in het plangebied ook niet te verwachten. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is voor flora niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd door art 3.5 van de Wet natuurbescherming. Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foeragegebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foeragegebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foeragegebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foeragegebied voor vleermuizen. Foeragegebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in aanwezige bomen. Aanwezige bomen zijn ongeschikt als vaste verblijfplaats door het ontbreken van geschikte holtes en spleten. Ook is geen geschikte bebouwing binnen het plangebied aanwezig. Nader onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is niet nodig.

Foerageergebieden en vliegroutes

Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het foerageergebied van vleermuissoorten als Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis (NDFF 2017). Van onmisbaar foerageergebied is echter geen sprake. In de omgeving zijn voldoende uitwijkmogelijkheden. Vanwege het ontbreken van lijnvormige elementen in het plangebied worden (onmisbare) vliegroutes niet verwacht. Vervolgstappen voor foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Eekhoorn

Eekhoorns zijn beschermd door artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Tijdens het veldonderzoek van 13 oktober 2017 zijn in totaal 17 nestbomen van Eekhoorn gevonden (zie bijlage 1). Ook zijn meerdere exemplaren en sporen (zie figuur van Eekhoorn waargenomen. Tabel 3.1 geeft het aantal gevonden nestbomen van Eekhoorn per locatie weer. Verwacht wordt dat maximaal acht territoria aanwezig zijn (zie ook kader 3.3 volgende pagina) en het gehele plangebied als leefgebied door Eekhoorn wordt gebruikt. Met name de naaldbomen (waarin ook de nesten te verwachten zijn) vormen de belangrijkste voedselbron voor de soort.

Figuur 3.1 Vraatsporen van Eekhoorn in de vorm van afgebeten dennenappels

Als gevolg van de plannen verdwijnen nestbomen van Eekhoorn en een klein deel van het beschikbaar foerageergebied. Van onmisbaar foerageergebied is geen sprake gezien de groene omgeving waarnaar Eekhoorn kan uitwijken. Het verwijderen van een nestboom van Eekhoorn is niet verboden mits gewerkt wordt volgens een door het rijk goedgekeurde gedragscode (art 3.31 Wet natuurbescherming) zoals de Gedragscode Flora- en faunawet Raalte (Oudejans & van Drunen 2013).

Tabel 3.1 Aantal aangetroffen nestbomen (incl. boomsoort) van Eekhoorn per brandganglocatie

Brandgang	Aantal nestbomen	Boomsoort met nest
C	1	Grove den
D	2	Grove den
D alternatief	2	Grove den
E	3	Grove den
E alternatief	1	Grove den
G	1	Fijnspar
H	1	Fijnspar
I	0	
J	3	Grove den
L	4	Douglas (2x), Grove den, Amerikaanse eik
L alternatief	1	Douglas
O	0	
P	0	
R	0	

Kader 3.3 Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos. De afmetingen van het leefgebied van Eekhoorn variëren sterk; groottes van 2 tot 50 hectare zijn bekend. In een territorium gebruiken Eekhoorns vaak één hoofdnest met enkele reservenesten daarnaast die afwisselend gebruikt worden. In totaal gaat het vaak om 4-7 stuks (Lange *et al.* 2003).

Wel dienen enkele maatregelen vastgelegd en nader uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol dat tijdens uitvoering van kapwerkzaamheden wordt gevolgd en aanwezig dient te zijn. De belangrijkste maatregelen zijn:

- De kap van een boom of struik met nestlocatie van Eekhoorn - of werkzaamheden in de directe nabijheid ervan - wordt uitgevoerd in de periode 1 september- 31 januari, vanwege de voortplantingsperiode van Eekhoorn. Het betreft alle bomen in de zones die als leefgebied voor Eekhoorn zijn gemarkeerd.
- De nesten van Eekhoorn dienen direct voorafgaand aan de kap te worden gecontroleerd op bewoning.
- Bewoonde nesten en in geval van twijfel worden gemarkeerd met een lint en de kap van de betreffende bomen wordt uitgesteld, totdat de eekhoorns uit zichzelf zijn vertrokken. Vervolgens dient de kap zo snel mogelijk plaats te vinden. Indien het nest niet op korte termijn verlaten wordt, zal de bosschage rondom de nestboom gekapt worden totdat de nestboom over blijft. De nestboom wordt op deze wijze ongeschikt als verblijfplaats voor Eekhoorn. Minimaal één dag later kunnen de nestbomen ook gekapt worden.
- Bovenstaande werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van Eekhoorn.

Boommarter

Boommarters zijn beschermd door artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. In de omgeving en binnen het plangebied is het recente voorkomen van Boommarter bekend (NDFF 2017 en mondelinge toezegging door bewoner). Mogelijk wordt het plangebied incidenteel gebruikt als foerageergebied voor Boommarter.

In het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van Boommarter aanwezig gezien het ontbreken van bomen met geschikte holtes. Het vellen van enkele bomen voor realisatie van brandgangen tast het foerageergebied niet wezenlijk aan. Er resteert ruim voldoende foerageergebied in de vorm bosgebied en beplantingsstruwelen. Op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens worden geen negatieve effecten verwacht op de functionele leefomgeving van Boommarter. Vervolgstapen zijn voor Boommarter niet aan de orde.

Steenmarter

Steenmarters zijn beschermd door artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Binnen het plangebied is het voorkomen van Steenmarter niet bekend (NDFF 2017). In de omgeving van De Borkeld is het voorkomen van Steenmarter wel bekend (NDFF 2017). Steenmarter is waargenomen ten westen van de Markeloseweg en oostelijk van de A1 in natuurgebied De Borkeld.

Door de aanwezigheid van enkele schuurtjes is recreatiegebied De Borkeld en het plangebied potentieel geschikt als verblijfplaats voor Steenmarter. Mogelijk wordt het plangebied incidenteel gebruikt als foerageergebied of migratieroute door Steenmarter.

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen vaste verblijfplaatsen van Steenmarter aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van Steenmarter aangetroffen. Tevens wordt Steenmarter binnen het plangebied niet verwacht door het ontbreken van geschikt foerageergebied in de vorm van open gebieden, steenachtige biotopen en boerderijen. Bovendien is alternatief foerageergebied in de directe omgeving van het plangebied in de vorm van kleinschalige akker- en weidelanden met bos en groenstroken aanwezig.

Op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens worden geen negatieve effecten verwacht op de functionele leefomgeving van Steenmarter. Vervolgstappen zijn voor Steenmarter niet aan de orde.

Overige zoogdiersoorten

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Mol, Konijn, Haas, Bosmuis en Rosse woelmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

Verblijfplaatsen van overige beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn evenmin aan de orde.

3.3 Broedvogels

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet Natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2).

In het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen (potentiële) nestlocaties aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Vervolgstappen ten aanzien van broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet nodig.

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Omdat het plangebied ligt in (gemengd) bos is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten zoals Bosuil, Boerenwaluw, Gaai, Houtduif, Koolmees, Pimpelmees, Merel en Goudhaantje. Tijdens het veldbezoek zijn nesten aangetroffen van Houtduif, Koolmees, Pimpelmees en Bosuil. Deze laatste drie soorten hebben hun nest in aangebrachte nestkasten (zie figuur 3.2). Zo is het recente broeden van Bosuil bekend nabij brandgang 'E alternatief'. Nestkasten voor overige vogels bevinden zich aan bomen met een kapnominatie op meerdere brandganglocaties.

Figuur 3.2 Aanwezige nestkasten voor kleine vogelsoorten (links) en de Bosuil (rechts)

Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaard-

periode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen.

3.4 Amfibieën

Poelkikker

In de omgeving van het plangebied is het voorkomen van Poelkikker bekend (NDFF 2017). Poelkikker is waargenomen op 650 meter ten zuidoosten van brandgang R, in een poel in de oksel van de kruisende wegen A1 en N350.

Vanwege het ontbreken van onbeschaduwde oppervlaktewater met rijk begroeide oevers in het plangebied kan voortplanting van Poelkikker worden uitgesloten. Het aanwezige bosgebied is mogelijk geschikt overwinteringsbiotoop voor Poelkikker. Echter gezien de ruime afstand en barrières (A1 en overige wegen) tussen plangebied en geschikt voortplantingswater wordt overwintering van Poelkikker niet verwacht in het plangebied. Negatieve effecten op Poelkikker worden daarom niet verwacht. Vervolgstappen zijn voor Poelkikker niet aan de orde.

Overige soorten

Voortplanting en overwintering van overige amfibieën die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (zoals Heikikker en Boomkikker) worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Amfibieën met provinciale vrijstelling

Door het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied kan voortplanting van amfibieën met een provinciale vrijstelling worden uitgesloten. Wel zijn algemene soorten zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker overwinterend te verwachten in aanwezige ruigtes en strooisellaag binnen het plangebied. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

3.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) wordt in het plangebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige wettelijk beschermde reptielen, vissen en ongewervelden. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Lindenholz J.G. (2013). Quicksan natuurtoets De Borkeld, Holten; Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarden in het kader van natuurwet- en regelgeving. Rapport 12-255. EcoGroen Advies, Zwolle.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Internet

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>)

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

NDFF (<https://ndff-ecogrid.nl>) geraadpleegd 24 oktober 2017.

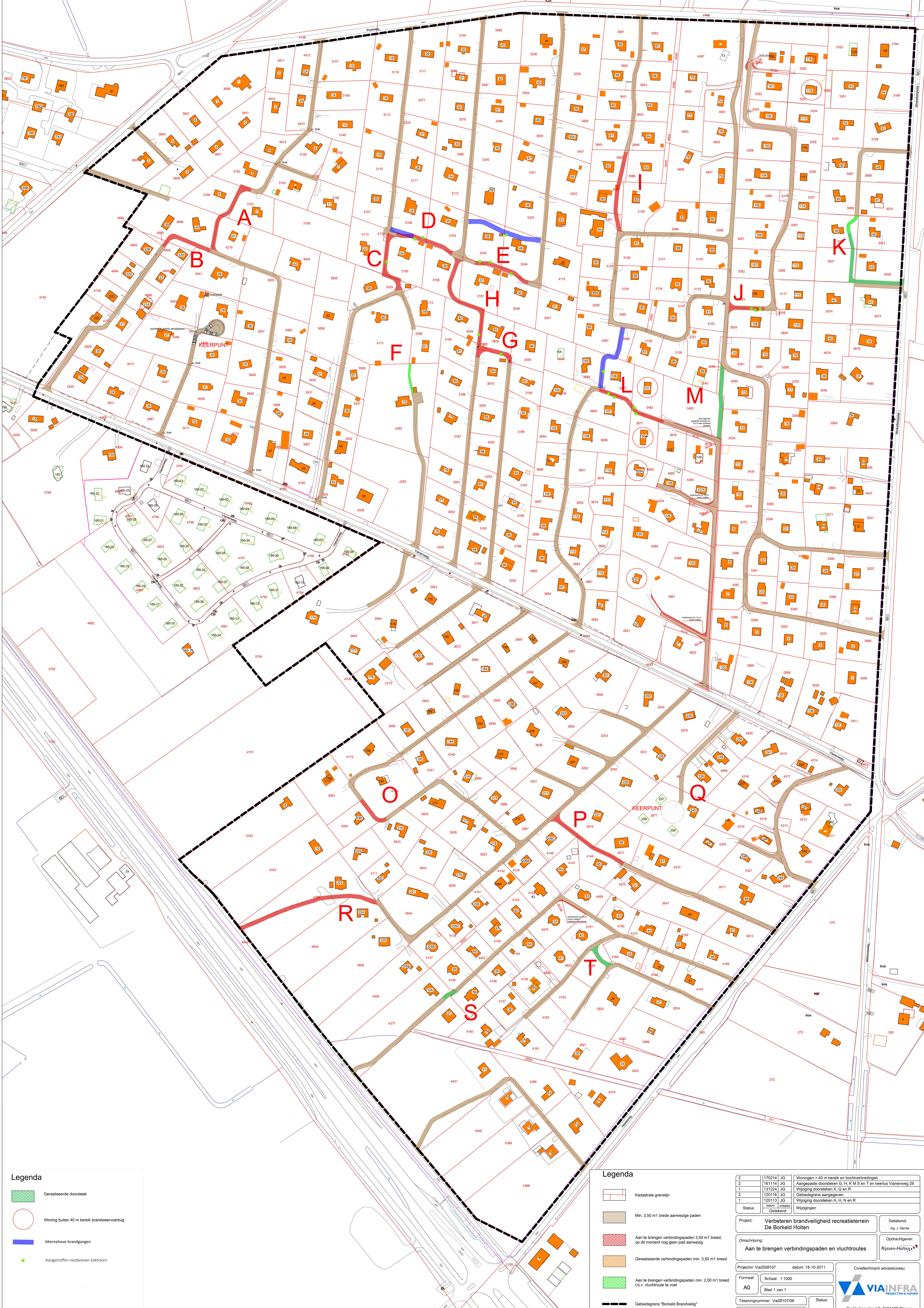
RAVON (2017). (<http://www.ravon.nl/Infotheek/Soortinformatie/Vissen/Grotemodderkruiper>).

Zoogdierenvereniging (2017). Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren.

Bijlagen

**Bijlage 1 – Overzicht locaties brandgangen en aangetroffen nestbo-
men Eekhoorn (Bron kaartondergrond: opdrachtgever)**

Legenda

- Gerealiseerde doorsteek
- Woning buiten 40 m bereik brandveervoertuig
- Alternatieve brandgangen
- Aangetroffen nestbomen Eekhoorn

Legenda

- Kadastrale grenslijn
- Min. 3,50 m1 brede aanwezige paden
- Aan te brengen verbindingspaden 3,50 m1 breed, op dit moment nog geen pad aanwezig
- Gerealiseerde verbindingspaden min. 3,50 m1 breed
- Aan te brengen verbindingspaden min. 2,00 m1 breed l.b.v. vluchtroute te voet
- Gebiedsgrens "Borkeld Brandveilig"

2	170214	JG	Woningen > 40 m bereik en bochtverbredingen
2	161114	JG	Aangepaste doorsteeken G, H, K, M, S en T en keerpunt Vianenweg 29
2	131224	JG	Wijziging doorsteeken K, O en R
2	120116	JG	Gebiedsgrens aangegeven
1	120113	JG	Wijziging doorsteeken A, H, N en R
1	0900	JG	Wijzigingen
Status			Geleend

Project:	Verbeteren brandveiligheid recreatieterrein De Borkeld Holten	Getekend:	Ing. J. Gerrits
Omschrijving:	Aan te brengen verbindingspaden en vluchtroutes	Opdrachtgever:	Rijssen-Holten
Projectnr:	Via2008107	datum:	18-10-2011
Formaat:	A0	Schaat:	1:1000
Tekeningnummer:	Via08107/06	Status:	1
Bestandsnaam:	Grebbebergstraat 8, 7461 MB Rijssen		

Civieltechnisch adviesbureau
VIAINFRA
PROJECTEN & ADVIES

1:1000 contour 2:1000 gebouwen 3:Schiedel 4:1000 rooiening 5:Schiedel